

низьким. Так, експерти групи пацієнтів – організації пацієнтів та пацієнти – оцінюють право на безпечну медичну допомогу у -0,72 та -0,1 бали відповідно. Це одні з найнижчих показників оцінок серед всіх прав пацієнтів. Тому стратегічним завданням системи охорони здоров'я в Україні має бути підвищення рівня безпеки медичної допомоги.

Безпека пацієнта являє собою уникнення, попередження або пом'якшення несприятливих наслідків лікування або пошкоджень, завданих у процесі лікування. На думку автора тез, безпечна медична допомога – це медична допомога, під час якої використовуються методи профілактики, діагностики, лікування, реабілітації, а також лікарські засоби, медичні препарати, вироби медичного призначення, медичної техніки та обладнань, що відповідають високим стандартам безпеки та мінімізують або виключають можливість ризику для життя пацієнта або завдання шкоди його здоров'ю.

Недоліки щодо забезпечення безпеки у вітчизняних медичних закладах мають системну природу. Їх ефективне подолання може бути досягнуте лише за рахунок комплексу організаційних заходів, нормативно-правового регулювання та інноваційних технічних рішень.

Для початку необхідно визнати безпеку пацієнта одним з пріоритетів діяльності медичних закладів; створити робочу групу та розробити нормативно-правову базу з безпеки пацієнтів; адаптувати до умов України та запровадити нові існуючі міжнародні програми з безпеки пацієнтів; розробити та запровадити систему добровільного та обов'язкового моніторингу порушень права на безпеку пацієнтів.

Науковий керівник: к. ю. н., доц. кафедри адміністративного права та адміністративної діяльності НЮУ імені Ярослава Мудрого Компанієць Ігор Миколайович.

Компанієць Ігор Миколайович

канд. юрид. наук, доцент кафедри адміністративного права та адміністративної діяльності Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (Україна, м. Харків)

РОЛЬ ПРИВАТНИХ ОХОРОННИХ СТРУКТУР В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ БЕЗПЕКИ ГРОМАДЯН

Конституція України проголосила, що людина, її життя і здоров'я честь і гідність, недоторканість і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави. Крім того, враховуючи розвиток підприємницької діяльності та зростання кількості її суб'єктів, які також потребують охорони, в Україні склався величезний попит на охоронну діяльність.

В той же час, зважаючи на складну соціально економічну ситуацію яка склалась в Україні, недостатність бюджетних коштів для гідного і достатнього фінансування правоохоронних органів і зокрема органів внутрішніх справ, держава не може забезпечувати цю діяльність на високому рівні. Для цього необхідна тісна взаємодія всіх державних органів, громадських організацій та приватних структур.

Станом на 1 лютого 2014 року, загальна кількість осіб які залучені до виконання охоронних функцій в Україні, перевищувала сто тисяч (без державних

силових відомств) та налічувала більше 4,6 тисяч приватних охоронних структур. Це в рази менше ніж в антологічних Україні закордонних країнах. Одже, питання розвитку приватної охоронної діяльності на сьогодні в Україні є надзвичайно актуальним. Підтвердженням цьому також є прийнятий 22 березня 2012 року Закон України «Про охоронну діяльність». Закон в перше в Україні на законодавчому рівні визначив організаційно-правові принципи здійснення господарської діяльності у сфері надання послуг з охорони власності і громадян та закріпив правовий статус суб'єктів охоронної діяльності. Закон створює прозорі цивілізовані форми охорони майна та громадян, сприяє підвищенню рівня захищеності юридичних і фізичних осіб, регулює питання технічного оснащення охоронних структур та ін.

Названий Закон є прогресивним і він, безумовно буде сприяти подальшому розвитку приватної охоронної діяльності. Але чи забезпечує він якість цієї діяльності? Нажаль на сьогодні непоодинокі випадки грубих порушень Ліцензійних умов охоронної діяльності: відсутність належної кваліфікації охоронців, сертифікації технічних засобів охоронного призначення тощо. Підвищенню якості діяльності приватних охоронних структур сприяло б більш детальне правове регулювання їх кадрового забезпечення. Особливо це стосується вимог до їх керівного складу, як вищого так і середнього рівня, які безпосередньо здійснюють організацію охоронної діяльності та контроль за нею на конкретних об'єктах. Керівний персонал обов'язково повинен мати юридичну освіту, психологічну підготовку та бути обізнаним з технічними засобами охорони. Слід якомога скоріше затвердити методику і методологію підготовки фахівців охоронної справи, вимоги до охоронців і процедуру їх прийому на роботу.

Порівнюючи Закон України «Про охорону діяльність» з аналогічними законами в інших країнах, і зокрема з Законом Російської Федерації від 11 березня 1992 року «Про приватну

детективну і охорону діяльність», слід зазначити що закордонні приватні охоронні структури мають набагато ширші повноваження ніж ці структури в Україні. Зокрема, стаття 18 російського закону дозволяє приватним охоронцям у певних випадках мати і використовувати вогнепальну зброю. В Україні ж приватні охоронці позбавлені такої можливості.

Закордонний досвід діяльності приватних охоронних структур свідчить про значне зростання їх кількості, збільшення їх персоналу та розширення завдань та функцій, які вони виконують. Крім того, вони також відіграють значну роль у попередженні правопорушень та забезпеченні громадського порядку. Приватний сектор безпеки у різних країнах пройшов або проходить власний шлях розвитку, що зумовлено особливостями умов та традицій, притаманних кожній із країн. В той же час, цей шлях значною мірою враховує та відображає загальні тенденції і закономірності, а також має багато спільних рис із досвідом інших країн. Особливо важливо враховувати їх в Україні, яка знаходиться на шляху інтеграції в цивілізоване співтовариство.

Отже, в Україні є і резерв, і нагальна потреба подальшого розвитку приватної охоронної діяльності. Слово за державою, яка повинна стимулювати цей розвиток створюючи для цього відповідні умови. На наш погляд, необхідно розширити правовий статус приватних охоронних структур в Україні до рівня аналогічних закордонних структур. Але безумовно, це слід робити поступово, одночасно посилюючи контроль за їх діяльністю. В свою чергу, це зніме соціальну напругу в суспільстві, бо розвиток приватної охоронної діяльності забезпечить появу нових робочих місць, що важливо для України в якій досить високий рівень безробіття.

В цілому, відзначаючи суттєве підвищення ролі приватних охоронних структур в забезпеченні безпеки громадян, слід також відзначити величезний потенціал подальшого їх росту. Особливо це пов'язано з проголошеним Урядом України суттєвим скороченням

чисельності правоохоронних органів і зокрема міліції України. Паралельно з цим скороченням держава повинна сприяти подальшому розвитку приватної охоронної діяльності та розширенню її меж. На наш погляд, цьому б сприяло прийняття Закону України «Про приватну детективну

(розшукову) діяльність». Крім того що Закон легалізував би приватну детективну діяльність, яка фактично вже здійснюється в Україні, він би сприяв законності у сфері забезпечення приватної безпеки, поставивши цю діяльність під контроль держави.

Лайкова Марина Сергіївна

*к.ю.н., асистент кафедри адміністративного права
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
(Україна, м.Харків)*

ЗНАЧЕННЯ АНТИМОНОПОЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

В умовах спрямованості української економіки до євроінтеграції, проблемизабезпечення безпеки людини, суспільства і держави стають одними із головних чинників у діяльності державних органів. При цьому, значна увага приділяється організації безпеки у сфері господарської діяльності. Відзначимо, що відповідно до ст. 17 Конституції України забезпечення економічної безпеки віднесено до найважливіших функцій держави.

За сучасних умов основу економіки України складає саме недержавний підприємницький сектор, який зараз переживає досить складний період свого розвитку. Переважно, це пов'язано із політичною нестабільністю в країні.

Активізація України на зовнішніх ринках і формування власних дієздатних ринків також супроводжується поступовим зростанням економічних ризиків і загроз, що виникають перед вітчизняними підприємцями. Зокрема, це пов'язано з підвищенням рівня конкурентної боротьби з боку вітчизняних та іноземних товаровиробників; монополізацією ринків; поширенням рейдерства; недосконалістю законодавства, що регулює відносини у сфері підприємництва та захисту економічної конкуренції; недостатнім рівнем координації і взаємодії правоохоронних органів між собою, а

також з антимонопольними органами; відсутністю напрацьованих методів і засобів забезпечення власної економічної безпеки тощо.

Враховуючи високу концентрацією виробництва, що дісталась Україні у спадок від радянської економіки, однією із важливих залишається проблема регулювання монополізму. А тому, формування та забезпечення реалізації ефективної антимонопольної політики за сучасних умов є одним із основних завдань держави.

Відповідно до Закону України «Про основи національної безпеки України» від 19.06.2003 р., саме неефективність антимонопольної (конкурентної) політики, що ускладнює створення конкурентного середовища в Україні, розглядається в якості фактору, що загрожує національній безпеці в економічній сфері.

Однак правове регулювання антимонопольної діяльності потребує вдосконалення. В діяльності антимонопольних органів наявна ціла низка проблем, які стало переходять із року в рік. Наведемо декотрі з них. Зокрема, це неефективність заходів Антимонопольного комітету України (надалі - Комітет), спрямованих на реальне усунення порушень конкурентного законодавства та захист конкурентного середовища в Україні; відсутність